

UCHWAŁA NR XXXII.243.2022

RADY GMINY STROMIEC

z dnia 30 marca 2022r.

w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stromiec na lata 2022-2025

Na podstawie art.4¹ ust.1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ([Dz.U. z 2021, poz.1119 ze zm.](#)) oraz art.10 ust.1, ust.2 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U . z 2020, poz.2050ze zm.) w związku z art.18 ust.2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym ([Dz.U. z 2021r.,poz.1372 ze zm.](#)), Rada Gminy Stromiec uchwała co następuje:

§1. Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stromiec na lata 2022-2025” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§3. Traci moc uchwała NR XXIX.219.2021 z dnia 30 grudnia 2021r w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stromiec na 2022 rok”.

§4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY STROMIEC**
/-/ Michał Ziółkowski

Uzasadnienie

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021r., 1119 ze zm.) oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020r.poz.2050 ze zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii. Realizacja tych zadań prowadzona jest w oparciu o Gminny Program Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stromiec na lata 2022-2025 jest kontynuacją działań rozpoczętych w minionych latach. Program adresowany jest do całej społeczności mieszkańców Gminy Stromiec, ze szczególnym uwzględnieniem osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i psychotropowych, osób z uzależnieniami behawioralnymi, do osób z grup ryzyka a także dla dzieci i młodzieży.

Zadania ujęte w programie są finansowane ze środków uzyskiwanych z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

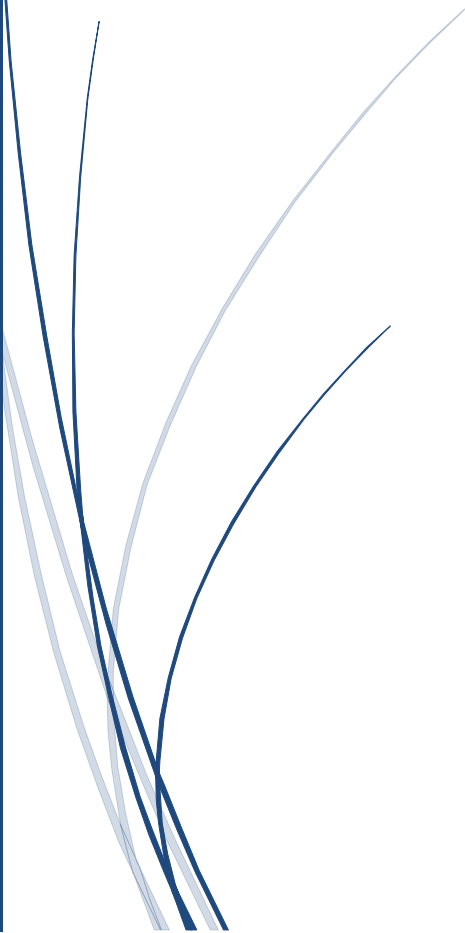
Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stromiec na lata 2022-2025, został opracowany zgodnie z w/w obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie Gminy Stromiec.

W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stromiec na lata 2022-2025 jest zasadne.

Załącznik do Uchwały Nr XXXII.243.2022
Rady Gminy Stromiec z dnia 30 marca 2022 r.

**Gminny Program Profilaktyki
i
Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania
Narkomanii dla Gminy Stromiec na
lata 2022-2025 rok**

Spis treści

Wprowadzenie.....	5
Rozdział I Podstawy prawne i założenia programowe.....	6
1.1. Podstawy prawne Programu	6
Rozdział II Diagnoza problemów społecznych w gminie w kontekście uzależnień.....	8
2.1. Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców	8
2.1.1. Alkohol oraz postawy wobec jego spożywania.....	8
2.1.2 Zażywanie narkotyków i dopalaczy	11
2.1.3. Problem nikotynowy w perspektywie dorosłych mieszkańców	12
2.1.4. Zagrożenia behawioralne w grupie dorosłych mieszkańców gminy.....	13
2.2 Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży	13
2.2.1 Substancje psychoaktywne - alkohol.....	14
2.2.2 Substancje psychoaktywne - papierosy	15
2.2.3 Substancje psychoaktywne - narkotyki i dopalacze	16
2.3. Badania sprzedawców napojów alkoholowych.....	17
2.4 Zagrożenia behawioralne w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej.....	18
Rozdział III Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stroomiec na lata 2022- 2025	20
3.1. Adresaci Programu	20
3.2. Cele i zadania.....	20
3.3.1. Cele szczegółowe:.....	21
3.3.2 Cele szczegółowe i zadania:	21
3.4. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	26
3.5. Zasady wynagradzania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	
27	
3.6. Realizatorzy zadań zaplanowanych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	27

3.7. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 w gminie Stromiec.....	27
3.8. Monitoring i ewaluacja.....	28

Wprowadzenie

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stromiec na lata 2022-2025, zwany dalej „Programem”, jest zapisem działań, które w najbliższym roku realizowane będą w ramach zadań własnych gminy w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Program przedstawia zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, zgodnie z którymi zadania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom, w tym uzależnieniom behawioralnym wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności tworzenie warunków do prowadzenia działalności wychowawczej, profilaktycznej i informacyjnej, ograniczenie dostępności do alkoholu, leczenia, rehabilitacji i reintegracji osób uzależnionych, zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Program opracowano zgodnie z założeniami zawartymi w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025, dotyczącymi obszaru profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień. Wykorzystano również wytyczne Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zawarte w opracowaniu „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych na 2022 rok”, diagnozę lokalnych zagrożeń społecznych przeprowadzoną dla Gminy Stromiec w 2020 roku oraz diagnozę uzależnień behawioralnych przeprowadzoną w 2022 roku.

Sposoby realizacji zadań zawartych w Programie dostosowane są do zdiagnozowanych potrzeb i możliwości ich realizowania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe.

Rozdział I

Podstawy prawne i założenia programowe

1.1. Podstawy prawne Programu

Podstawowym aktem prawnym regulującym kwestie związane z uzależnieniem od alkoholu jest w Polsce ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 z późn. zm.). Zgodnie z art.4¹ ust.1 tejże ustawy, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy”.

Ustawodawca wskazał następujące obszary działań:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja powyższych zadań jest prowadzona w postaci uchwalonego przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz

przeciwdziałania narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Elementem gminnego programu mogą być również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 dla Gminy Strumiec opracowano także na podstawie następujących aktów prawnych:

- 1) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469 z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.);
- 3) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2021 r. poz. 2268 z późn.zm.);
- 4) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn.zm.);
- 5) ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469 z późn. zm.);
- 6) ustawa z dnia 29 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685 z późn. zm.);
- 7) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2021 r. poz. 2490 z późn. zm.),
- 8) ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2120 z późn. zm.),
- 9) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz.U. z 2021 r. poz. 642 z późn. zm.).

Rozdział II

Diagnoza problemów społecznych w gminie w kontekście uzależnień

Diagnoza problemów uzależnień i zasobów ich rozwiązywania w gminie Stromiec została przygotowana przy wykorzystaniu informacji i danych statystycznych przekazanych przez jednostki i instytucje samorządowe, działające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie, a także na podstawie:

- badania ankietowego pn. „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych” przeprowadzonego w 2020 roku w gminie Stromiec wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska: dorośli mieszkańcy, dzieci i młodzież szkolna oraz sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu, obejmującego podstawowe problemy społeczne związane z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie oraz w środowisku szkolnym, cyberprzemocą, a także postawami społecznymi wobec powyższych zjawisk,
- badania ankietowego on-line pn. “Diagnoza uzależnień behawioralnych” przeprowadzonego w 2022 roku w gminie Stromiec wśród dorosłych mieszkańców gminy oraz dzieci i młodzieży szkolnej obejmującego problemy związane z tzw. uzależnieniami behawioralnymi, takimi jak: uzależnienie od komputera i Internetu (siecioholizm), hazard, zakupoholizm, pracoholizm i inne, a także postawami społecznymi wobec tychże zjawisk.

2.1. Lokalne zagrożenia społeczne w grupie dorosłych mieszkańców

Badania obejmowały mieszkańców Gminy Stromiec, którzy ukończyli osiemnasty rok życia. Respondenci byli informowani o anonimowym charakterze ankiety oraz możliwości rezygnacji z badania w dowolnym momencie. W badaniu wzięło udział 100 osób.

2.1.1. Alkohol oraz postawy wobec jego spożywania

17,00% badanych nie pije w ogóle alkoholu. Kilka razy w roku zdarza się to 34,00% ankietowanych. Kolejne 29,00% osób sięga po alkohol kilka razy w miesiącu, 16,00% kilka razy w tygodniu, zaś 4,00% badanych pije alkohol codziennie, co wskazuje, że te osoby mogą zmagać się z problemem alkoholowym.

Osoby, które sięgają po alkohol, najczęściej spożywają: piwo (59,04%), wino (39,76%), wódkę (27,71%), nalewki (6,02%), likiery (3,61%) oraz alkohol własnej roboty (1,20%). 1,20% osób

pije alkohol spoza legalnego źródła. 3,61% osób wskazało odpowiedź „inne”, jednak nie wyjaśnili o jakie alkohole chodzi.

Większość respondentów, jednorazowo wypija od 1 do 2 porcji alkoholu (43,37%). 28,92% ankietowanych wypija jednorazowo 3 - 4 porcje, 16,87% osób wypija 5 - 7 porcji alkoholu, 7,23% osób 8 - 10 porcji oraz kolejne 3,61% badanych 11 - 13 i więcej porcji.

Towarzystwo to główny powód sięgania po alkohol przez mieszkańców gminy – taką odpowiedź wskazuje 40,96% badanych. W dalszej kolejności wymieniają oni następujące powody: preferencje smakowe (38,55%), chęć lepszej zabawy (18,07%), pod wpływem znajomych (14,46%), brak konkretnego powodu (10,84%), by złagodzić stres (9,64%) oraz by zapomnieć o problemach (3,61%).

Mieszkańcy spożywają alkohol głównie w domu (59,04%) oraz u znajomych (38,55%). W pubach/restauracjach lub kawiarniach alkohol spożywa 12,05% osób, na świeżym powietrzu pije 7,23% badanych, a pod sklepem alkohol spożywa kolejne 1,20% respondentów.

Niepokojącą informacją jest to, że jedynie 84,34% badanych nigdy nie wykonywało swoich obowiązków zawodowych znajdując się pod wpływem alkoholu. 8,43% osób zdarzało się to rzadko, 4,82% ankietowanym czasami, a 2,41% osób często. Dane te powinny, być sygnałem dla pracodawców - by baczniej się przyglądać swoim pracownikom i kontrolować ich trzeźwość.

10,84% ankietowanych oświadcza, iż zdarza im się kierować pojazdem w stanie nietrzeźwości. 8,43% respondentom taka sytuacja zdarzyła się raz, a 2,41% osób zdarza się to sporadycznie.

Dodatkowo, 2,41% ankietowanych, było kiedykolwiek zatrzymanych za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości. 97,59% osób nigdy nie zostało zatrzymanych.

Warto zwrócić uwagę, iż 17,00% respondentów przyznaje, że rzadko widuje sytuację prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości. 12,00% ankietowanych widuje taką sytuację czasami, 8,00% osób widuje ją często, a 4,00% badanych przyznaje, że bardzo często. Świadczyć to może o występowaniu zjawiska prowadzenia pojazdu pod wpływem alkoholu. Spożywanie alkoholu przez kobiety w ciąży to kolejny istotny problem. Na uwagę zasługuje fakt, iż większość respondentów uważa, że takie zachowanie ma wpływ na rozwój dziecka

(93,00%), a 2,00% osób nie zgodzą się z tą opinią. 5,00% ankietowanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie. Dane te pokazują, iż mieszkańcy posiadają wiedzę dotyczącą szkodliwości spożywania alkoholu w czasie ciąży.

Niepokój budzi jednak fakt, iż 22,00% badanych mieszkańców widziało na terenie gminy kobiety w ciąży spożywające alkohol. 51,00% osób przyznało, iż nigdy nie widziało takiej sytuacji, a 27,00% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Analizując spożycie alkoholu w gminie na przestrzeni ostatnich kilku lat, można zauważyć, iż większość respondentów sądzi, iż obecnie pije się tyle samo co dawniej – takiej odpowiedzi udzieliło 41,00% osób. Zdaniem 11,00% badanych obecnie pije mniej niż kiedyś, zaś 28,00% osób uważa, że aktualnie wzrasta ilość spożywanego alkoholu w Gminie Stromiec. Co piąty ankietowany wskazał odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Celem sprawdzenia wiedzy mieszkańców dotyczącej konsekwencji spożywania alkoholu, poproszono ich o ustosunkowanie się do kilku stwierdzeń. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, mieszkańcy w większości posiadają wiedzę dotyczącą alkoholu.

72,00% mieszkańców uważa, że **przychodzenie do pracy na kacu** jest zachowaniem nieodpowiednim. Z tą opinią nie zgadza się 5,00% osób – uważają oni, iż nie ma nic złego w przychodzeniu do pracy na kacu. Natomiast 23,00% ankietowanych nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

74,00% osób sądzi, iż **alkohol w piwie jest tak samo szkodliwy jak ten w wódce**, zaś z tą opinią nie zgadza się 7,00% osób - twierdzą oni, iż alkohol w piwie jest mniej szkodliwy niż ten w wódce. 19,00% osób wskazuje, iż nie potrafiło ustosunkować się do tego stwierdzenia.

Ze stwierdzeniem „**Osoby z problemem alkoholowym piją codziennie**” zgadza się 47,00% ankietowanych, zaś 35,00% nie zgadza się z tym stwierdzeniem. 18,00% osób wskazuje odpowiedź „nie wiem”.

30,00% ankietowanych uważa natomiast, iż **alkoholizm jest dziedziczny**, a 48,00% osób nie zgadza się z tą opinią. Do tego stwierdzenia nie potrafiło odnieść się 16,00% osób.

Według 49,00% mieszkańców **okazjonalne spożywanie alkoholu nie uzależnia**. Z tym stwierdzeniem nie zgadza się 35,00% osób, a 16,00% nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Natomiast 12,00% osób uważa, że **alkohol jest dobrym lekarstwem na sen**. 67,00% osób nie zgadza się z tą opinią, a 21,00% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

2.1.2 Zażywanie narkotyków i dopalaczy

7,00% respondentów przyznaje, że sięgali kiedykolwiek po narkotyki. Wśród tych osób 5,00% zażywało narkotyki jednokrotnie, 1,00% kilka razy w roku, zaś kolejny 1,00% badanych sięga po nie kilka razy w miesiącu.

Na kolejne dwa pytania udzielali odpowiedzi mieszkańcy, którzy przyznali, iż zażywali kiedykolwiek substancje psychoaktywne. Osoby te wskazywały, iż zażywały: marihuanę (71,43%), dopalacze (14,29%), leki (14,29%) oraz ekstazy (14,29%). Żaden z respondentów nie zażywał pozostałych substancji wymienionych w ankiecie.

Głównym, wymienianym powodem sięgania po substancje psychoaktywne przez dorosłych mieszkańców gminy jest: ciekawość (57,14%), wpływ znajomych (28,57%), towarzystwo (28,57%), chęć lepszej zabawy (14,29%), brak konkretnego powodu (14,29%) oraz, by złagodzić stres (14,29%).

Następnie ankietowanych poproszono o ocenę możliwości pozyskania narkotyków w Gminie Stomiec. 56,00% osób nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie. 22,00% osób uważa, że są one trudno dostępne, zdaniem 8,00% badanych substancje te są całkowicie niedostępne. Z tą opinią nie zgadza się 14,00% respondentów – uważają oni, że narkotyki są łatwo dostępne w gminie.

Natomiast w przypadku możliwości pozyskania dopalaczy, również większość osób nie potrafiło tego ocenić – 66,00%. Zdaniem 11,00% osób, dopalacze są łatwo dostępne w gminie. 17,00% badanych uważa, że substancje te są trudno dostępne, a dla 6,00% osób są one całkowicie niedostępne.

Zdecydowana większość ankietowanych (93,00%) nie potrafi wskazać miejsc w Gminie Stromiec, w których można kupić substancje psychoaktywne. Pozostałe osoby wskazują na centrum miejscowości (1,00%). 6,00% osób zna konkretne osoby sprzedające narkotyki.

4,00% ankietowanych twierdzi, że wszystkie narkotyki są bezpieczne o ile używa się ich odpowiednio, zaś 86,00% osób nie zgadza się z tą opinią, a 10,00% nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Wiedzę na temat substancji psychoaktywnych ankietowani czerpią z: telewizji i Internetu (32,00%), od znajomych (19,00%), z prasy (11,00%), od lekarza (9,00%), od rodziny (8,00%), z pracy (4,00%) oraz z uczelni (2,00%).

2.1.3. Problem nikotynowy w perspektywie dorosłych mieszkańców

Z zebranego materiału badawczego wynika, iż 28,00% mieszkańców pali papierosy. Wśród nich 2,00% osób pali kilka razy w roku, 1,00% kilka razy w miesiącu oraz kilka razy w tygodniu, zaś 24,00% osób pali codziennie.

14,29% ankietowanych, którzy palą papierosy, przyznaje, iż nie pali ich codziennie. 25,00% osób wypala dziennie mniej niż 5 papierosów, 39,29% pali od 6 do 15 papierosów, kolejne 17,86% wypala od 16 do 25 papierosów dziennie, a 3,57% osób nie wie ile wypala, ponieważ tego nie liczy.

Respondenci najczęściej sięgają po papierosy dla towarzystwa (39,29%), dla przyjemności (35,71%), przy alkoholu (28,57%), w stresie (25,00%) oraz ze znużenia i zabicia czasu (21,43%).

35,71% respondentów przyznało, iż nigdy nie próbowało rzucić palenia. 28,57% respondentów nie próbowało, ale zamierza to zrobić, 21,43% osób próbowało raz, ale im się to nie udało, zaś 14,29% ankietowanych próbowało wiele razy, ale nieskutecznie.

Pomimo, iż mieszkańcy w większości nie podejmują próby rzucenia palenia, to jednak większość osób zdaje sobie sprawę, że palenie papierosów jest bardzo szkodliwe (71,00%) oraz szkodliwe (19,00%). Jedynie 8,00% respondentów sądzi, iż jest to w małym stopniu szkodliwe, a 2,00% osób uważa, że jest to nieszkodliwe.

2.1.4. Zagrożenia behawioralne w grupie dorosłych mieszkańców gminy

- Najistotniejszym problemem zdaniem mieszkańców jest uzależnienie od komputera i Internetu. Mieszkańcy zwracają również uwagę na uzależnienie od hazardu.
- Problemem w środowisku lokalnym Stomiec jest uzależnienie od komputerów i Internetu. Wszyscy badani (100%) ocenia, że jest to bardzo lub raczej istotny problem w ich najbliższym otoczeniu. Wskazuje to na konieczność edukacji mieszkańców z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu, poprzez wspieranie świadomości prawnej oraz umiejętności ochrony własnych danych w sieci. Ważne jest również wskazanie mieszkańcom instytucji, do których mogą się zgłosić osoby, które padły ofiarą przestępstwa internetowego.
- Problem uzależnienia od gier hazardowych na terenie Gminy Stomiec jest na niskim poziomie ryzyka. 94% badanych deklaruje, że nie korzysta z tego typu rozrywki., a 6% przyznało się, że zdarza im się grać w gry hazardowe. Wśród przyczyn podejmowania gier na pieniądze, dominuje przekonanie związane z tym, że można dużo wygrać. Należałoby zwrócić większą uwagę na dostępność oraz rozpowszechnianie informacji na temat instytucji, do których może zgłosić się osoba uzależniona od hazardu, a także mechanizmów uzależnienia zarówno w środowisku dorosłych, jak i dzieci oraz młodzieży. Jednocześnie zdecydowana większość badanych mieszkańców (94%) uważa, że można się uzależnić od gier hazardowych.
- Kolejną problematyczną kwestią w środowisku mieszkańców gminy Stomiec jest korzystanie ze smartfona. Okazuje się, że 19% badanych go nie używa. Pozostali ankietowani spędzają na tej czynności około od 2 do 4 godzin. Pozytywne jest jednak to, że ponad połowa badanych (56%) korzysta ze smartfona tylko do 2 godzin dziennie.
- W zakresie innych problemów behawioralnych, zdecydowana większość respondentów nie ma wątpliwości co do tego, że alkoholizm (69%) oraz narkomania (69%) są uzależnieniami zagrażającymi życiu.

2.2 Problemy społeczne w środowisku dzieci i młodzieży

Dzieci i młodzież szkolna to kolejna grupa biorąca udział w badaniu problemów społecznych. Analizując rozkład próby ze względu na płeć można dostrzec, iż dziewczynki stanowiły tutaj 49,34% próby badawczej, zaś chłopcy stanowili 50,66% badanej społeczności.

Najliczniejszą grupę respondentów stanowili uczniowie klas VI (33,19%) oraz uczniowie VII klas, tj. 23,58%. Uczniowie klas VIII stanowili 21,83% próby, 11,35% uczniów uczęszczało do klasy V, a 9,61% próby stanowili uczniowie klas IV.

Natomiast charakteryzując próbę badawczą ze względu na wiek można powiedzieć, iż najliczniejszą grupę tworzyli tutaj uczniowie w wieku 11 – 14 lat, tj. 83,41%. W grupie wiekowej 8 – 10 lat znajdowało się 13,10% uczniów, a 2,62% osób miało 15 – 16 lat.

2.2.1 Substancje psychoaktywne - alkohol

Ponad połowa uczniów (52,40%) sądzi, że ich rówieśnicy nie sięgają po alkohol. 20,09% uczniów uważa, iż ich rówieśnicy piją alkohol, zaś 27,51% uczniów nie potrafiła udzielić odpowiedzi na to pytanie. Do spożywania alkoholu przyznało się 8,73% ankietowanych uczniów. Natomiast 91,27% nigdy nie piło alkoholu.

Wśród uczniów, którzy pili kiedykolwiek alkohol, 40,00% osób piła go pierwszy raz w wieku 8 – 10 lat, 30,00% osób piła w 15 – 16 lat oraz w wieku 14 – 16 lat. Uczniowie najczęściej wybierają piwo – taką odpowiedź wskazało 60,00% uczniów. W dalszej kolejności wskazywali oni również, iż piją także: szampana (40,00%), wódkę (30,00%), wino (20,00%) oraz likiery, nalewki (20,00%).

Natomiast pierwszy raz po alkohol sięgają oni najczęściej w czasie uroczystości rodzinnej (65,00%). Rzadziej wskazywano natomiast na następujące okoliczności: w czasie imprezy towarzyskiej (20,00%), ze znajomymi na podwórku (10,00%), na dyskotecy (5,00%), po kłótni z rodzicami (5,00%) oraz podczas innych okoliczności, których uczniowie nie wymienili (5,00%).

Większość uczniów, którzy mieli już kontakt z alkoholem, przyznała, iż nie doświadczyli nigdy przykrych konsekwencji spożywania alkoholu. Takiej odpowiedzi udzieliło 80,00% uczniów. Osoby, którym taka sytuacja się przytrafiła, wskazywali na: problemy zdrowotne (10,00%), problemy finansowe (5,00%), problemy w związku (5,00%) oraz inne negatywne konsekwencje, których ankietowani nie wyjaśnili (15,00%).

Następnie poproszono ankietowanych uczniów o wskazanie jak zdobywają alkohol. Ponad połowa badanych przyznała, że została nim poczęstowana (60,00%). Natomiast 15,00%

uczniów kupiło sobie samodzielnie alkohol, kolejne 20,00% dostało go od starszych kolegów. 30,00% uczniów wskazało inne sposoby, jednak nie podali konkretnych przykładów.

Większość uczniów przyznała, że ich rodzice wiedzą o spożywaniu przez nich alkoholu – taką odpowiedź wskazało 80,00% uczniów. 20,00% uczniów uważa, że ich rodzice nie wiedzą o tym fakcie. Niepokój budzi również fakt, iż aż 50,00% uczniów uważa, że ich rodzice nie zareagowali na informację o spożywaniu przez nich alkoholu. Natomiast 37,50% uczniów przyznało, że ich rodzice przeprowadzili z nimi rozmowę. 12,50% rodziców zareagowało w inny sposób, uczniowie nie wytłumaczyli jakie były to działania.

Uczniów zapytano także, czy ich zdaniem kupno alkoholu przez osoby w ich wieku jest czymś łatwym. Ponad połowa osób nie potrafiła udzielić odpowiedzi na to pytanie (51,09%). 10,04% uczniów wskazało, że zdobycie alkoholu jest łatwe, a kolejne 38,86% osób uważa, że nabycie alkoholu na terenie Gminy jest trudne.

Znaczna część uczniów nie wie jak ich rówieśnicy zdobywają alkohol – taką odpowiedź wskazało 61,14% uczniów. Pozostałe osoby uważają, że osoby te zdobywają alkohol dzięki starszym kolegom (34,93%), proszą obcych ludzi pod sklepem o zakup alkoholu (13,10%), podkradają rodzicom w domu (7,86%) oraz sami sobie kupują (5,68%). 0,44% uczniów wskazało na inne sposoby, jednak nie wyjaśnili o jakie sposoby chodzi.

2.2.2 Substancje psychoaktywne - papierosy

28,82% uczniów uważa, że ich rówieśnicy palą papierosy, zaś przeciwnego zdania jest 40,61% osób. Kolejne 30,57% uczniów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie. Do palenia przyznało się 7,84% osób, w tym 3,93% paliło raz w życiu, a kilka razy paliło kolejne 3,93% osób. Żaden uczeń nie deklarował, iż zdarza mu się palić często oraz, iż pali regularnie.

Analizując częstotliwość palenia papierosów ze względu na płeć można zauważyć, iż dziewczynki częściej niż chłopcy przyznawały, iż paliły kiedykolwiek papierosy. Do palenia przyznało się 9,73% dziewczynek i 6,03% chłopców. Dziewczynki paliły najczęściej kilka razy w życiu (6,19%) oraz raz w życiu (3,54%). W przypadku chłopców 1,20% paliło kilka razy, 4,31% chłopców paliło raz.

Najliczniejsza grupa uczniów, która pali papierosy, pierwszy raz sięgnęła po nie w wieku 13 - 14 lat (50,00%). 16,66% uczniów pierwszego papierosa wypaliło w wieku 15 – 16 lat,

22,22% osób pierwszy raz paliło mając mniej niż 10 lat, a 11,11% uczniów zaczęło palić papierosy w wieku 10 - 12 lat.

Większość uczniów deklaruje jednak, że ich rodzice nie wiedzą o paleniu przez nich papierosów – taką opinię wyraziło 61,11% osób. 5,56% osób przyznało jednak, że ich rodzice wiedzą o tym fakcie, a 33,33% uczniów nie potrafiło udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Skalę problemu nikotynowego pokazuje częstotliwość sięgania po papierosy w przeciągu ostatniego miesiąca. W tym czasie 94,44% uczniów paliło mniej niż jednego papierosa na tydzień, a 5,56% mniej niż jednego papierosa dziennie. Co istotne, żaden z uczniów nie pali regularnie, każdego dnia.

2.2.3 Substancje psychoaktywne - narkotyki i dopalacze

Następny blok pytań dotyczyć będzie problemu narkotykowego wśród uczniów szkół podstawowych z Gminy Stomiec. W pierwszym pytaniu uczniów zapytano, czy zdarzyło im się kiedykolwiek próbować zażywać narkotyki. Odpowiedzi twierdzącej udzieliło tutaj 0,44% uczniów.

Na kolejne pytania odnoszące się do kontaktów uczniów z narkotykami i dopalaczami odpowiedzi udzielali wyłącznie uczniowie, którzy wskazali, iż mieli kontakt z substancjami psychoaktywnymi. Uczeń, który przyznał, iż zażywał substancje psychoaktywne, sięgnął po nie po raz pierwszy w wieku 11 – 13 lat. Osoba ta zażywała marihuanę lub haszysz oraz inne substancje, których nie wymieniła. Nie zażywała natomiast pozostałych środków wymienionych w ankiecie. Po substancje psychoaktywne uczeń sięgnął po raz pierwszy podczas wycieczki szkolnej.

Większość uczniów nie wie, czy zdobycie narkotyków lub dopalaczy w ich gminie jest możliwe – taką odpowiedź wskazało 52,84% uczniów. 46,29% uważa, że jest to trudne, zaś 0,87% uczniów uważa, że jest to łatwe. Uczeń uważa, że jego rodzice nie wiedzą o zażywaniu substancji psychoaktywnych.

Zdecydowana większość badanych uczniów nie zna miejsc, w których można kupić narkotyki lub dopalacze (94,32%). Pozostali uczniowie wskazywali na: osiedle (2,62%), dyskotekę (2,18%), okolice szkoły (0,44%), siłownię (0,87%), telewizję (0,44%) oraz inne miejsca,

których nie wymienili (1,75%). 0,44% uczniów zna konkretną osobę, u której można kupić substancje psychoaktywne

85,15% uczniów sądzi, że zażywanie narkotyków lub dopalaczy jest zdecydowanie szkodliwe dla zdrowia, zaś 6,99% osób uważa, że jest to raczej szkodliwe. Z tą opinią nie zgodziło się 4,80% uczniów: 2,18% sądzi, iż substancje te są raczej nieszkodliwe, a 2,62% osób uważa, że są one zdecydowanie nieszkodliwe. 3,06% ankietowanych wskazało odpowiedź „trudno powiedzieć”.

2.3. Badania sprzedawców napojów alkoholowych

Ostatnią grupą biorącą udział w diagnozie problemów społecznych w Gminie Stromiec byli sprzedawcy napojów alkoholowych. Ich wiedza jest niezwykle cenna ze względu na fakt, iż na co dzień są oni baczni obserwatorami rzeczywistości społecznej, w związku z tym są w stanie określić skalę występujących problemów związanych z uzależnieniami od substancji zakazanych. W badaniu wzięło udział trzynaście kobiet i czterech mężczyzn.

Najliczniejszą grupę osób tworzyli ankietowani w wieku 26 – 40 lat (6 osób). Po trzech respondentów znajdowało się w grupie 41 – 60 lat oraz powyżej 61 lat. Pięciu ankietowanych nie miało więcej niż 25 lat. Siedmiu sprzedawców pracuje w swoim zawodzie od 1 do 5 lat, kolejne cztery osoby posiadają od 11 do 20 latu stażu pracy, trzy osoby pracują w tym zawodzie krócej niż rok, dwóch ankietowanych posiada ponad 21 lat stażu pracy, a jedna osoba od 6 do 10 lat.

Na początek badanych zapytano, czy ich zdaniem, na przestrzeni ostatnich kilku lat, na terenie gminy zmieniła się skala spożycia alkoholu. Zdaniem jedenastu osób skala spożycia alkoholu w gminie nie uległa zmianie. Zdaniem trzech osób w ostatnich latach pije się mniej niż dawniej. Również trzech ankietowanych uważa, że pije się więcej niż dawniej.

Kolejne pytania mają na celu sprawdzenie dostępności alkoholu dla osób nieletnich. W tym celu sprzedawców zapytano, jak często sprzedaje się alkohol osobom nieletnim na terenie Gminy Stromiec. Siedmiu ankietowanych uważa, że na terenie gminy nigdy nie sprzedaje się alkoholu osobom nieletnim. Dwóch sprzedawców uważa, że takie sytuacje zdarzają się czasami, a ośmiu ankietowanych wskazało odpowiedź „rzadko”.

Czternastu sprzedawców przyznało także, że zdarzyło im się, iż osoba niepełnoletnia chciała kupić alkohol w obsługiwanym przez nich punkcie. Rzadko, tj. raz lub kilka razy, zdarzyło się to dwunastu sprzedawcom, a często, tj. wiele razy, taka sytuacja przytrafiła się dwóm ankietowanym. Trzy osoby zadeklarowały, że nigdy nie spotkały się z takim zdarzeniem.

Dwóch z ankietowanych sprzedawców sprzedało raz lub kilka razy alkohol osobie niepełnoletniej, a jedna osoba zrobiła to wiele razy. Pozostali sprzedawcy, tj. czternaście osób deklarowało, iż nigdy nie podali alkoholu osobom nieletnim.

Ankietowanych zapytano, czy ich zdaniem w Gminie Stromiec zdarza się, że osoby znajdujące się pod wpływem alkoholu siadają za kierownicą. Trzy osoby przyznały, że takie sytuacje nigdy nie mają miejsca. Natomiast zdaniem jedenastu osób zdarza się to rzadko, kolejnych dwóch sprzedawców uważa, iż takie zdarzenia przytrafiają się czasami, a jeden ankietowany wskazał odpowiedź „często”.

2.4 Zagrożenia behawioralne w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej

Niepokój budzi ilość czasu spędzanego na korzystaniu ze smartfona. Łącznie aż 25% badanych korzysta z telefonu do 6, a 14% powyżej 6 godzin dziennie. Sporym problemem wśród uczniów jest także nadmierne spędzanie czasu przed komputerem. 40% badanych uczniów wskazuje, że spędza przed komputerem od 1 do 3 godzin, a 10% - poniżej jednej godziny. Łącznie 11% badanych uczniów spędza przed komputerem 6 i więcej godzin. Oznaczać to może, że po zakończonych lekcjach są to ich jedyne formy spędzania czasu. Należy mieć na uwadze, iż trzeba wspierać wszelkie inicjatywy rozwijające różnorodne pasje uczniów, tak aby były bardziej atrakcyjną formą spędzania czasu po szkole niż surfowanie po stronach internetowych oferujących niewiele wartościowych treści.

Istotne jest, aby włączać w te działania rodziców, którzy mają możliwość nadzorowania tego, jak ich dzieci wykorzystują domowe komputery i inne urządzenia z dostępem do Internetu.

- a) Korzystanie z gier na automatach lub gier „na pieniądze” nie stanowi problemu wśród badanych. 86% badanych uczniów deklaruje, że nigdy nie miało styczności z tego typu rozrywką. Warto zaznajomić jednak uczniów z tematyką powstawania uzależnienia od hazardu, na przykład poprzez przeprowadzenie warsztatów profilaktycznych lub

krótkich pogadanek na lekcjach wychowawczych. Pozwoli to na utrzymanie pozytywnego trendu zachowań wśród uczniów.

- b) Uczniowie z Gminy Stromicz zostali także poproszeni o ocenę powszechności występowania niektórych uzależnień behawioralnych w ich otoczeniu. Za najbardziej powszechne uczniowie uznali uzależnienie od smartfona (38%) oraz uzależnienie od Internetu (43%). Jako najrzadziej występujące uzależnienie behawioralne badani ocenili uzależnienie od hazardu (63%) oraz zaburzenia odżywiania (48%).
- c) 54% uważa, że hazard to gry na pieniądze, a hazardzista to osoba grająca w gry na pieniądze. 25% uczniów określa hazard jako szczególny rodzaj gier na pieniądze, gdzie gra się o duże stawki, a hazardzista to osoba ryzykująca w tych grach duże kwoty. 3% przyznaje natomiast, że rozumie to w jeszcze inny sposób.

Rozdział III Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stromiec na lata 2022-2025

Na podstawie przedstawionej diagnozy problemów uzależnień oraz diagnozy uzależnień behawioralnych w Gminie Stromiec oraz zasobów umożliwiających przeciwdziałanie występowaniu zjawiska uzależnienia od alkoholu i narkotyków stworzono Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stromiec na lata 2022-2025.

Program określa cel główny, cele strategiczne, operacyjne i szczegółowe, wyznacza kierunki działań, realizatorów i adresatów Programu, instytucje i organizacje współpracujące. Cele i działania odpowiadają na potrzeby mieszkańców gminy w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania problemom uzależnień i podlegać będą monitoringowi i ewaluacji. Program ma istotne znaczenie dla realizacji celów polityki społecznej w skali lokalnej.

3.1. Adresaci Programu

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Stromiec, a w szczególności następujące grupy osób:

1. Osoby uzależnione od alkoholu oraz osoby pijące szkodliwie.
2. Dzieci i młodzież szkolna (w tym dzieci ze środowisk zagrożonych alkoholizmem).
3. Rodziny (w tym osoby współuzależnione) oraz najbliższe otoczenie osób z problemem alkoholowym.

3.2. Cele i zadania

Głównym celem wyznaczonym w Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Stromiec na lata 2022-2025 jest:

Skuteczna profilaktyka, ograniczenie zjawiska oraz negatywnych konsekwencji społecznych i zdrowotnych wynikających z używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz związanych ze spożywaniem alkoholu, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

3.3.1. Cele szczegółowe:

- 1) Ograniczenie spożycia alkoholu, narkotyków i in. środków psychoaktywnych przez młodzież,
- 2) Zmniejszenie ilości nowych przypadków uzależnień alkoholowych, degradacji psychofizycznej osób uzależnionych i innych szkód.
- 3) Zmniejszenie zasięgu i stopnia nadużywania alkoholu i spowodowanych tym szkód zdrowotnych oraz zaburzeń życia rodzinnego, a głównie przemocy domowej.
- 4) Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, osobami fizycznymi, których działanie służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych – szkołami, parafiami, policją, sądem rejonowym, powiatowym centrum pomocy rodzinie, zespołem interdyscyplinarnym.
- 5) Prowadzenie edukacji publicznej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych.
- 6) Prowadzenie działalności informacyjnej profilaktycznej i wychowawczej w szkołach dla dzieci i młodzieży, w tym promowanie wolontariatu, pozalekcyjnych zajęć sportowych i działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- 7) Organizacja alternatywnych form spędzania wolnego czasu, promowanie zdrowego stylu życia.

3.3.2 Cele szczegółowe i zadania:

CEL GŁÓWNY: Skuteczna profilaktyka, ograniczenie zjawiska oraz negatywnych konsekwencji społecznych i zdrowotnych wynikających z używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz związanych ze spożywaniem alkoholu, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.

I CEL SZCZEGÓŁOWY: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz mających problem z uzależnieniami behawioralnymi.

Kierunki działań	Mierniki osiągnięcia celu	Realizator
------------------	---------------------------	------------

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym podejmowanie czynności zmierzających do objęcia leczeniem osób uzależnionych, motywowanie osób nadużywających alkoholu do podjęcia leczenia i przyjmowanie wniosków dotyczących kierowania na obowiązkowe leczenie odwykowe; ➤ Rozpowszechnianie informacji o możliwościach korzystania z pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków, uzależnionych behawioralnie, jak również dla osób współuzależnionych poprzez rozpropagowywanie materiałów edukacyjno-informacyjnych w środowisku lokalnym; ➤ Diagnozowanie problemów rodzin z uzależnieniami i organizowanie pomocy dla wszystkich jej członków; ➤ Opłacanie kosztów powołania biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu, psychologa psychiatry, radcy prawnego. ➤ Prowadzenie Punktu Konsultacyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ liczba opinii na wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych, ✓ liczba inicjowanych działań w zakresie profilaktyki uzależnień, ✓ liczba wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, ✓ liczba przeprowadzonych rozmów motywujących z osobami z problemem uzależnień i współuzależnienia, ✓ liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii ✓ liczba ulotek folderów, plakatów, ✓ liczba badań/opinii. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; ➤ Urząd Gminy Stomiec (zlecenie zadań).
---	---	---

II CEL SZCZEGÓŁOWY: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych, pomocy psychospołecznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Kierunki działań	Mierniki osiągnięcia celu	Realizator
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Udzielanie pomocy psychologiczno-prawnej w Punkcie Konsultacyjnym; ➤ Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci i rodzin z problemem alkoholowym; <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie, udzielanie pomocy osobom/rodzinom doświadczającym przemocy związanej z uzależnieniami, w 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ liczba udzielonych porad/ konsultacji, ✓ liczba świetlic wiejskich, ✓ liczba dzieci uczęszczających na zajęcia do świetlic wiejskich, ✓ liczba spotkań zespołu interdyscyplinarnego, ✓ liczba Niebieskich Kart, ✓ liczba działań informacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Urząd Gminy Stomiec, w partnerstwie ze szkołami podstawowymi, ➤ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; ➤ Zespół Interdyscyplinarny; ➤ Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia;

<p>tym wdrażanie procedury „Niebieskiej karty”;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Upowszechnianie informacji dot. dostępu do działań profilaktycznych i interwencyjnych oraz placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych i ich rodzin. ➤ Prowadzenie indywidualnych spotkań i grupowych zajęć z osobami współuzależnionymi ➤ Dofinansowanie kolonii profilaktycznych dla dzieci przy współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej. ➤ Budowanie lokalnej koalicji osób, służb, instytucji i organizacji w sprawie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Współdziałanie w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego. ➤ Współpraca z Policją, Służbą Zdrowia, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej. 		<ul style="list-style-type: none"> ➤ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
--	--	--

III CEL SZCZEGÓŁOWY: Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Kierunki działań	Mierniki osiągnięcia celu	Realizator
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Szkolenia wychowawców, nauczycieli, pedagogów w zakresie oddziaływań profilaktycznych wobec dzieci i młodzieży; ➤ Realizacja psychoedukacyjnych programów profilaktycznych, warsztatów profilaktycznych, spektakli profilaktycznych (w tym rekomendowanych programów profilaktycznych) z zakresu profilaktyki uzależnień od substancji oraz uzależnień behawioralnych i przemocy dla dzieci i młodzieży, a także dla ich rodziców prowadzonych na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych; ➤ Podnoszenie kwalifikacji osób pracujących na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin, w tym dofinansowanie szkoleń, konferencji i innych; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ liczba przeprowadzonych szkoleń, ✓ liczba uczestników szkoleń, ✓ liczba zrealizowanych programów i kampanii profilaktycznych, ✓ liczba uczestników programów i kampanii profilaktycznych, ✓ liczba dzieci objętych dożywianiem uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo-wychowawczych, 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Urząd Gminy Stromiec, w partnerstwie ze szkołami podstawowymi, ➤ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; ➤ Gminna Biblioteka Publiczna; ➤ Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia; ➤ Komenda Policji

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-educacyjnych, np. ulotek, broszur, poradników, książek, plakatów i innych materiałów o tematyce profilaktycznej, w tym materiałów edukacyjnych dotyczących przemocy w rodzinie; ➤ Organizowanie i dofinansowanie wypoczynku letniego, zimowego, wycieczek, obozów wypoczynkowo-terapeutycznych dla dzieci i młodzieży pochodzących z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz innych form wypoczynku z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży; ➤ Organizowanie i dofinansowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu poprzez zajęcia rozwijające zainteresowania ➤ Wspieranie merytoryczne i finansowe: <ul style="list-style-type: none"> • konkursów wiedzy o uzależnieniach, • zawodów i turniejów sportowych promujących zdrowy styl życia, • festynów rodzinnych, • rajdów, olimpiad, • wspieranie i dofinansowanie imprez promujących wzorce godne naśladowania i zdrowy styl życia, • imprez edukacyjnych, kulturalnych, sportowych i turystycznych, ➤ Finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających na zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i socjoterapeutyczne; ➤ Prowadzenie popołudniowych zajęć opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci. ➤ Działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz eliminowania z ruchu drogowego kierowców po użyciu środków odurzających, w tym współpraca z policją w zakresie wspólnego reagowania na występujące problemy (np. zakup alkometarów, narkotestów, sprzętu) i innych przedsięwzięć niezbędnych do realizacji różnych zadań związanych z profilaktyką uzależnień. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ liczba zakupionych materiałów edukacyjnych, ilość dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach pozalekcyjnych, ✓ liczba warsztatów profilaktycznych rekomendowanych, ✓ liczba placówek prowadzących zajęcia opiekuńczo-wychowawcze i inne formy opieki, ✓ liczba podmiotów współpracujących, ✓ liczba działań podjętych na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców. 	
---	--	--

--	--	--

IV CEL SZCZEGÓŁOWY: Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, związanych z uzależnieniami behawioralnymi oraz przeciwdziałania narkomanii.

Kierunki działań	Mierniki osiągnięcia celu	Realizator
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi polegająca na wymianie informacji, wspólnych inicjatywach na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, związanych z uzależnieniami behawioralnymi, przeciwdziałania narkomanii i przemocy; ➤ Prowadzenie badań, monitorowanie problemów społecznych, związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, diagnoza w obszarze uzależnień; ➤ Wspomaganie grup samopomocowych, organizacji społecznych, sportowych, kościelnych, szkolnych propagujących w swoich programach profilaktykę alkoholową; <ul style="list-style-type: none"> ➤ Wspieranie działań organizacji pozarządowych na rzecz osób prowadzących zajęcia przeciwdziałające alkoholizmowi oraz innym nałogom poprzez dofinansowanie do różnego rodzaju imprez, zakupu sprzętu; ➤ Finansowanie specjalistycznych szkoleń dla realizatorów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ liczba finansowanych szkoleń, ✓ liczba uczestników, ✓ liczba przeprowadzonych diagnoz, ✓ ilość organizacji, instytucji, które realizują zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Urząd Gminy Stomiec (zlecenie zadań); ➤ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych; ➤ Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia. ➤ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

V CEL SZCZEGÓŁOWY: Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Kierunki działań	Mierniki osiągnięcia celu	Realizatorzy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prowadzenie kontroli/ monitoringu punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży i poza miejscem sprzedaży; ➤ Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy; <ul style="list-style-type: none"> ➤ Występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego; ➤ Inne działania podejmowane w zakresie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ liczba kontroli/monitoringu, ✓ liczba interwencji, ✓ liczba spraw, ✓ liczba działań. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Urząd Gminy Strumiec; ➤ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (współpraca z: biegli sędziwi, KPP i inne instytucje).

3.4. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- 1) Inicjowanie i koordynowanie lokalnej polityki wobec problemów alkoholowych w gminie Strumiec,
- 2) Wyznaczanie priorytetów gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
- 3) Opiniowanie ofert składanych przez podmioty realizujące zadania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,
- 4) Prowadzenie kontroli przestrzegania zakazów ustawowych oraz warunków sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Strumiec,
- 5) Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia zastosowania wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczenia w zakładzie leczenia odwykowego,
- 6) Wydawanie opinii dotyczących wydania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18 ust. 3a ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 7) Dokonywanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia zgodnie z art. 18 ust. 8 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

3.5. Zasady wynagradzania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- 1) Odpłatność za prace wykonywane na rzecz realizacji niniejszego programu następuje na podstawie rachunków.
- 2) Za udział w pracach Komisji członkowie otrzymują wynagrodzenie za każde posiedzenie w wysokości 10 % minimalnego wynagrodzenia pracownika, o którym mowa w art.2 ust.5 ustawy z dnia 10 października 2002r. o minimalnych wynagrodzeniach za pracę (Dz.U.2020r.,poz.2207).
- 3) Podstawą wypłaty wynagrodzenia jest:
 - zawarcie umowy- zlecenia z członkami komisji
 - udział w posiedzeniu Komisji (odnotowany podpisem w liście obecności).Członkowie Komisji otrzymują za wyjazdy służbowe po za teren Gminy zwrot kosztów podróży na zasadach określonych w przepisach podróży służbowych na obszarze kraju.

3.6. Realizatorzy zadań zaplanowanych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkotykowych wymaga współdziałania szeregu instytucji, aby skutecznie przeciwdziałać przemocy związanej z alkoholem i narkotykami.

Realizacją Programu na lata 2022-2025 zajmują się :

1. Koordynator Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Punkt konsultacyjny dla rodzin osób dotkniętych problemem alkoholowym, narkomanią i przemocą domową,
4. Szkoły Podstawowe,
5. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
6. Gminny Klub Sportowy,
7. Zespół Interdyscyplinarny,
8. Posterunek Policji,
9. Gminna Biblioteka Publiczna.

3.7. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2025 w gminie Stromiec

- 1) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii finansowany jest ze środków własnych pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- 2) Za realizację zadań wynikających z niniejszego programu odpowiedzialny jest Wójt Gminy oraz Przewodniczący Komisji.
- 3) Wójt (burmistrz, prezydent miasta) sporządza raport z wykonania w danym roku gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada radzie gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.
- 4) Realizacja w/w zadań na terenie gminy odbywać się będzie w ścisłej współpracy z podmiotami, których zadania między innymi związane są z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałaniem narkomanii : Policją, Szkołami , Zakładem Opieki Zdrowotnej, Gminnym, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Centrum Kultury.

3.8. Monitoring i ewaluacja

Monitorowanie sytuacji w zakresie uzależnień od alkoholu i narkotyków dostarcza informację do planowania działań profilaktycznych oraz oceny ich skuteczności. System monitorowania stanowi zaplecze informacyjne dla podmiotów realizujących zadania z zakresu rozwiązywania problemów uzależnień, dla władz regionalnych i lokalnych oraz społeczności Gminy.

Monitorowanie zjawisk związanych z uzależnieniami na terenie Gminy Stromiec będzie polegało w szczególności na:

- przeprowadzaniu społecznych badań na temat skali uzależnień w Gminie Stromiec,
- ewaluacji realizowanych programów profilaktycznych i terapeutycznych,
- analizie sprawozdań z realizacji zadań,
- przygotowaniu sprawozdania dla Rady Gminy Stromiec.

Ewaluacja programu oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia efektywności poszczególnych działań, szczególnie po ich zakończeniu. Dane te są

przydatne przy podejmowaniu decyzji dotyczących rozszerzenia bądź ograniczenia podejmowanych działań programowych oraz przy planowaniu kolejnych. W ramach ewaluacji ocenie metodami jakościowymi oraz ilościowymi podlegają bezpośrednie skutki działań dla ich beneficjentów. Przedmiotem ewaluacji jest przede wszystkim skuteczność programów, im większy procent zamierzonego rezultatu udaje się osiągnąć. Ewaluacja programu dokonuje się po jego zakończeniu.

Monitoring realizacji Gminnego Programu prowadzony będzie poprzez:

- ✓ sprawozdania wewnętrzne,
- ✓ sprawozdania realizatorów z przeprowadzonych działań,
- ✓ wizyty kontrolne,
- ✓ zbieranie i opracowywanie informacji dotyczących problemów alkoholowych, uzależnień i zjawiska przemocy w rodzinie we współpracy z podmiotami realizującymi zadania wynikające z programu,
- ✓ sprawozdania zewnętrzne dla odpowiednich instytucji.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY STROMIEC
/-/ Michał Ziółkowski